

KORRALDUS

13. mai 2026 nr 1-17/26/579

Keskkonnaministri 23.04.2012 käskkirja nr 370 punkti 3.1.2 muutmine

Korraldus kehtestatakse haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 64 lõigete 1, 2 ja 3, § 68 lõike 2 ja § 70 lõike 1 alusel ning kooskõlas maareformi seaduse (edaspidi MaaRS) § 29 ja Vabariigi Valitsuse 03.09.1996 määrusega nr 226 kinnitatud „Maa riigi omandisse jätmise korraga“ (edaspidi Kord).

1. ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

Vastavalt Riigimetsa Majandamise Keskuse poolt 27.08.2010 esitatud maa riigi omandisse jätmise taotlusele nr 3-1.1/714 nõustus Torgu Vallavalitsus 14.12.2010 korralduse nr 2-1/137 punktiga 1.3 Saare maakonnas Torgu vallas (haldusreformi järgselt Saaremaa vallas) Hänga külas asuva Kuressaare metskond 299 maaüksuse, ligikaudse pindalaga 11,05 ha, riigi omandisse jätmisega MaaRS § 31 lõike 1 punkti 8 alusel riigi maareservina ning määras maaüksuse sihtotstarbeks maatulundusmaa. Torgu Vallavalitsus tõendas 23.12.2010 õiendiga nr 140, et Kuressaare metskond 299 maaüksuse kohta puuduvad lahendamata taotlused maa tagastamiseks või erastamiseks.

Keskkonnaministri 23.04.2012 käskkirja nr 370 punktiga 3.1.2 otsustati Kuressaare metskond 299 maaüksus pindalaga 11,05 ha jätta riigi omandisse MaaRS § 31 lõike 1 punkti 8 alusel. Kuressaare metskond 299 maaüksus registreeriti 25.05.2012 maakatastris katastritunnusega 80701:003:0936 ja pindalaga 11,05 ha ning võeti riigi kinnisvararegistris arvele 06.06.2012 objekti koodiga KV45807. Kuressaare metskond 299 katastriüksust kinnistusraamatusse ei kantud.

Torgu Vallavalitsuse õigusjärglane Saaremaa Vallavalitsus teatas 14.11.2025 kirjaga nr 5-8/6361-1 Kliimaministeeriumile ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, et Torgu Vallavalitsus andis ekslikult nõusoleku kogu Kuressaare metskond 299 maaüksuse riigi omandisse jätmiseks ja jättis tähelepanuta, et nimetatud katastriüksuse koosseisus on õigusvastaselt võõrandatud Massi talu üks lahustükkidest, mille osas on õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamise menetlus lõpule viimata. Õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise ja kompenseerimise Saare maakonna komisjoni 30.05.1994 otsusega nr 5/5 tunnistati Hänga külas asuva endise Massi talu nr 316, pindalaga 12,898 ha, kinnistu nr 329, õigustatud subjektiks Väino Helde, kes soovib maa kogu ulatuses tagastamist. Torgu Vallavalitsus oli 19.08.2003 vastu võtnud korralduse nr 2-1/173, millega otsustati Massi maaüksus nelja lahustükina tagastada, kuid nimetatud korralduse alusel maa tagastamise menetlust ei lõpetatud ja kandeid maakatastris ei teostatud. Kuna Massi talu tagastamise õigustatud subjekt soovib maa tagastamist kogu ulatuses, palus Saaremaa Vallavalitsus algata maareformi tagasipööramise menetluse ja muuta maa riigi omandisse jätmise

otsust.

Saaremaa Vallavalitsuse 16.12.2025 korraldusega nr 2-3/1201 muudeti Torgu Vallavalitsuse 14.12.2010 korralduse nr 2-1/137 punkti 1.3, millega oli antud nõusolek kogu Kuressaare metskond 299 maaüksuse riigi omandisse jätmiseks, ja nõustuti maa riigi omandisse jätmisega kahe maaüksusena, ligikaudsete pindaladega 3,12 ha ja 1,56 ha.

Eeltoodust tulenevalt moodustati maakatastris Kuressaare metskond 299 katastriüksuse jagamisel Kuressaare metskond 299 katastriüksus 71401:001:4729 pindalaga 31 208 m², Massi katastriüksus 71401:001:4730 pindalaga 63 530 m² ja Kuressaare metskond 300 katastriüksus 71401:001:4731 pindalaga 15 656 m². Nimetatud riigivarade valitseja on Kliimaministeerium ning volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Massi katastriüksus 71401:001:4730 kattub tagastatava maa lahustükiga.

Maa- ja Ruumiamet edastas 21.04.2026 kirjaga nr 6-7/26/5682 käesoleva otsuse eelnõu tutvumiseks ja arvamuse andmiseks ka Riigimetsa Majandamise Keskusele. Riigimetsa Majandamise Keskus teavitas 05.05.2026 kirjaga nr 3-1.1/2026/2562 Maa- ja Ruumiametit eelnõuga tutvumisest ja vastuväidete puudumisest.

2. ÕIGUSLIKUD PÕHJENDUSED

HMS § 64 lõike 1 kohaselt kohaldatakse haldusakti kehtetuks tunnistamise kohta sätestatud ka haldusorgani poolt haldusakti muutmise suhtes. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt otsustab haldusorgan haldusakti kehtetuks tunnistamise kaalutlusõiguse kohaselt, kui seadus ei keela haldusakti kehtetuks tunnistada või ei kohusta haldusakti kehtetuks tunnistama. HMS § 68 lõike 2 kohaselt otsustab haldusakti kehtetuks tunnistamise haldusorgan, kelle pädevuses oleks haldusakti andmine kehtetuks tunnistamise ajal. Korra punkti 5 alapunkt 3 sätestab, et maa riigi omandisse jätmise otsustaja on Maa- ja Ruumiameti peadirektor, kui maa jäetakse riigi omandisse MaaRS § 31 lõike 1 punktis 8 nimetatud otstarbel. Seega on Maa- ja Ruumiameti peadirektoril pädevus otsustada keskkonnaministri 23.04.2012 käskkirja nr 370 muutmine.

Saaremaa Vallavalitsus teavitas 14.11.2025 kirjaga nr 5-8/6361-1 vajadusest Saaremaa vallas asuva Kuressaare metskond 299 katastriüksuse 80701:003:0936 osas osalisest maareformi tagasipööramise vajadusest, kuna katastriüksus kuulus osaliselt õigusvastaselt võõrandatud Massi talu lahustükina tagastamisele. Nimetatud maa riigi omandisse jätmise hetkel ei olnud teada, et maaüksuse koosseisus oli õigusvastaselt võõrandatud maa, mille osas oli pooleli tagastamise menetlus. Kuna pärast maa riigi omandisse jätmist on selgunud uued faktilised asjaolud, mis oleksid tinginud teistsuguse maa riigi omandisse jätmise otsuse, on põhjendatud ja vajalik keskkonnaministri 23.04.2012 käskkirja nr 370 punkti 3.1.2 muutmine ning jätta riigi omandisse jäetavast maast välja tagastamisele kuuluv maa ehk Massi katastriüksus 71401:001:4730.

3. OTSUS

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes HMS § 64 lõigetest 1, 2 ja 3, § 68 lõikest 2, MaaRS § 29, § 31 lõike 1 punktist 8 ning Korra punkti 5 alapunktist 3:

- 3.1. Muuta keskkonnaministri 23.04.2012 käskkirja nr 370 punkti 3.1.2 ning sõnastada see järgnevalt: „Hänga külas asuvad Kuressaare metskond 299 katastriüksus 71401:001:4729 pindalaga 31 208 m² ja Kuressaare metskond 300 katastriüksus 71401:001:4731 pindalaga 15 656 m², sihtotstarbega maatulundusmaa.“
- 3.2. Maade võõrandamise ja kasutusse andmise bürool korraldada maa riigi omandisse jätmise otsuse muutmise kohta teate avaldamine Ametlikes Teadaannetes.

3.3. Teha korraldus teatavaks Saaremaa Vallavalitsusele, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Kliimaministeeriumile ja Riigimetsa Majandamise Keskusele.

4. VAIDLUSTAMISVIIDE

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Maa- ja Ruumiametile haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtjal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtjal, tingimustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kati Tamtik
peadirektor